

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1934-1935.

Projet de Loi modifiant la loi sur les sociétés coopératives et instituant des sociétés de personnes à responsabilité limitée. (Projet de loi réamendé par la Chambre des Représentants).

(Voir les n°s 17, 293 (session de 1927-1928), 32, 160 (session de 1930-1931) 101, 169 (session de 1934-1935) et les Annales parlementaires de la Chambre des Représentants, séances des 22 et 29 janvier; 5, 12 et 19 février; 26 mars; 23 et 30 avril 1931; 18 juin 1935; et les n°s 116 (session de 1930-1931) 59, 76, 90, 96, 97 (session de 1931-1932), 25 (session de 1934-1935); les Annales parlementaires du Sénat, séances des 26 avril, 11 et 12 mai 1932; 13 et 29 mars 1935.)

ARTICLE PREMIER.

Sont complétés ou modifiés comme suit les articles 2, 4, alinéas 2, 6, 7, 8, 10 et 12 des lois sur les sociétés commerciales :

Art. 2. — La loi reconnaît comme sociétés commerciales :

La société en nom collectif;

La société en commandite simple;

La société anonyme;

La société en commandite par actions;

La société de personnes à responsabilité limitée;

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1934-1935.

Wetsontwerp tot wijziging van de wet op de Cooperatieve vennootschappen en tot oprichting van personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid. (Wetsontwerp opnieuw gewijzigd door de Kamer der Volksvertegenwoordigers).

(Zie de n°s 17, 293 (zitting 1927-1928), 32, 160 (zitting 1930-1931) 101, 169 (zitting 1934-1935) en de Handelingen van de Kamer der Volksvertegenwoordigers, vergaderingen van 22 en 29 Januari; 5, 12 en 19 Februari; 26 Maart; 23 en 30 April 1931; 18 Juni 1935; en de n°s 116 (zitting 1930-1931) 59, 76, 90, 96, 97 (zitting 1931-1932), 25 (zitting 1934-1935); de Handelingen van den Senaat, vergaderingen van 26 April, 11 en 12 Mei 1932; 13 en 29 Maart 1935.)

EERSTE ARTIKEL.

De artikelen 2, 4, lid 2, 6, 7, 8, 10 en 12, van de wetten op de vennootschappen van koophandel, worden als volgt aangevuld of gewijzigd :

Art. 2. — De wet erkent als vennootschappen van koophandel :

De vennootschap onder gemeenschappelijken naam;

De vennootschap bij wijze van eenvoudige geldschieting;

De naamlooze vennootschap;

De vennootschap bij wijze van geldschieting op aandeelen;

De personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid;

La société coopérative;
L'union du crédit.

Chacune d'elles constitue une individualité juridique distincte de celle des associés.

Art. 4, al. 2. — La société anonyme, les sociétés de personnes à responsabilité limitée et les sociétés en commandite par actions sont, à peine de nullité, constituées par des actes publics.

Art. 6. — Les actes des sociétés en nom collectif, des sociétés en commandite simple, des sociétés coopératives à responsabilité solidaire et illimitée des membres, ainsi que les actes des sociétés de personnes à responsabilité limitée, sont publiés par extraits aux frais des intéressés.

Art. 7. — L'extrait contient :

a) Pour les sociétés en nom collectif et en commandite simple... (comme à l'article 7 actuel de la loi);

b) Pour les sociétés de personnes à responsabilité limitée, ainsi que pour les sociétés coopératives à responsabilité solidaire et illimitée des membres :

1° La désignation précise des associés;

2° La raison sociale ou la dénomination de la société;

3° Son siège social;

4° L'objet de la société;

5° Le montant du capital social;

6° La manière dont le fonds social est formé;

7° L'époque où la société doit commencer, ainsi que sa durée;

De cooperatieve vennootschap;

De kredietvereeniging.

Elk harer maakt een rechtspersoonlijkheid uit, onderscheiden van die der vennooten.

Art. 4, lid 2. — De naamloze vennootschap, de personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid en de vennootschappen bij wijze van geldschieting op aandeelen worden, op straffe van nietigheid, opgericht bij openbare akten.

Art. 6. — De akten van vennootschappen onder een gemeenschappelijken naam, van vennootschappen bij wijze van eenvoudige geldschieting, van de cooperatieve vennootschappen met hoofdelijke en onbeperkte aansprakelijkheid der leden, alsmede de akten van personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid worden, bij uittreksel, op kosten van de belanghebbenden, bekendgemaakt.

Art. 7. — Het uittreksel behelst :

a) Voor de vennootschappen onder een gemeenschappelijken naam en bij wijze van eenvoudige geldschieting... (zoals in het huidige artikel 7 der wet);

b) Voor de personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid, alsmede voor de cooperatieve vennootschappen met hoofdelijke en onbeperkte aansprakelijkheid der leden :

1° De juiste opgave van de vennooten;

2° Den handelsnaam of de benaming der vennootschap;

3° Haar maatschappelijken zetel;

4° Het doel der vennootschap;

5° Het bedrag van het maatschappelijk kapitaal;

6° De wijze waarop het maatschappelijk fonds is gevormd;

7° Het tijdstip waarop de vennootschap een aanvang moet nemen, alsmede haar duur;

8º La désignation des personnes autorisées à gérer, administrer et signer pour la société et leurs pouvoirs;

9º Le début et la fin de chaque exercice social;

10º Eventuellement, les jour et heure de l'assemblée ordinaire des associés appelée à statuer sur l'approbation des bilans.

Art. 8. — L'extrait des actes de société est signé : pour les actes publics, par les notaires, et pour les actes sous seing privé, par tous les associés solidaires ou par un des associés solidaires investi à cet effet d'un mandat spécial des autres associés solidaires.

Art. 10. — I. — Il est inséré avant le dernier alinéa, ce qui suit :

« Une expédition des actes des sociétés de personnes à responsabilité limitée, une expédition ou un double des actes des sociétés coopératives à responsabilité solidaire et illimitée des membres seront déposés en même temps que les extraits destinés à la publication. Chacun pourra en prendre connaissance gratuitement ou s'en faire délivrer copie sur papier libre moyennant paiement des droits de greffe. »

II. — Le dernier alinéa est rédigé comme suit :

« Les mandats authentiques ou privés, annexés aux actes de société anonyme, de société en commandite par actions, de société de personnes à responsabilité limitée et de société coopérative seront déposés en expédition ou en original, en même temps que les actes auxquels ils se rapportent ;

8º De opgave van de personen die gemachtigd zijn de vennootschap te beheeren, te besturen en voor haar te tekenen, alsmede hunne bevoegdheid;

9º Den aanvang en het einde van elk maatschappelijk dienstjaar;

10º Desvoorkomend, dag en uur van de gewone vergadering der vennooten die uitspraak moet doen over de goedkeuring der balansen.

Art. 8. — Het uittreksel uit de akten van vennootschap wordt ondertekend : voor de openbare akten, door de notarissen, en voor de onderhandsche akten, door al de hoofdelijk voor het geheel aansprakelijke vennooten, of door een van de voor het geheel aansprakelijke vennooten, daartoe met een bijzonder mandaat bekleed door de andere voor het geheel aansprakelijke vennooten.

Art. 10. — I. — Vóór de laatste alinea wordt ingelascht hetgeen volgt :

« Een afschrift van de akten der personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid, een afschrift of een dubbel van de akten der cooperatieve vennootschappen met hoofdelijke en onbeperkte aansprakelijkheid der leden worden neergelegd samen met de uittreksels voor de bekendmaking bestemd. Iedereen kan daarvan kosteloos inzage nemen, of er zich een afschrift van doen afleveren op ongezegeld papier, mits betaling van de griffierechten. »

II. — Het laatste lid luidt als volgt :

« De authentieke of bijzondere mandaten, gehecht aan de akten van naamlooze vennootschap, van vennootschap bij wijze van geldschiëting op aandeelen, van personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid en van cooperatieve vennootschap worden in uitgifte of in origineel, terzelf-

ils seront dans les mêmes conditions communicables aux tiers. »

Art. 12. — Les mots « des gérants et commissaires dans les sociétés de personnes à responsabilité limitée » sont intercalés après ceux « dans les sociétés anonymes » au second alinéa de cet article.

ART. 2.

Les dispositions suivantes formeront la section *Vbis* du titre IX du Livre Ier du Code de Commerce.

Cette section sera intitulée : « Des sociétés de personnes à responsabilité limitée des associés ».

§ 1er. — *De la nature et de la constitution des sociétés de personnes à responsabilité limitée.*

Art. 114bis. — La société de personnes à responsabilité limitée est celle où les associés dont le nombre est limité par la loi n'engagent que leur apport, où les droits sociaux ne sont transmissibles que sous certaines conditions et qui sont soumises aux autres règles inscrites dans la présente section.

Art. 114³. — La société de personnes à responsabilité limitée est qualifiée par une dénomination particulière ou par la désignation de l'objet de son entreprise; elle peut l'être aussi sous une raison sociale comprenant le nom d'un ou de plusieurs associés.

La dénomination ou désignation doit en tous cas être différente de celle de toute autre société.

Si elle est identique ou si sa ressemblance peut induire en erreur, tout intéressé peut la faire modifier, et

dertijd nedergelegd als de akten waarop zij betrekking hebben; zij worden in dezelfde voorwaarden medegedeeld aan derden. »

Art. 12. — Na de woorden : « bij de naamlooze vennootschappen », in het tweede lid van dit artikel, wordt ingevoegd het volgende : « der zaakvoerders en commissarissen in de personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid ».

ART. 2.

De volgende bepalingen zullen de afdeeling *Vbis* van titel IX van boek I in het Wetboek van Koophandel uitmaken.

Deze afdeeling zal als titel dragen : « Personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid der venooten ».

§ 1. — *Van den aard en de oprichting der personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid.*

Art. 114bis. — De personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid is diegene waarin de venooten, wier aantal bij de wet beperkt is, zich slechts tot hun inbreng verbinden, en wier rechten alleen kunnen worden overgedragen onder zekere voorwaarden en die onderworpen zijn aan de regelen voorzien bij deze afdeeling.

Art. 114³. — De personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid wordt betiteld door een bijzondere benaming of door de aanduiding van het doel harer onderneming; zij kan het ook zijn onder een maatschappelijken naam die den naam van een of van verschillende venooten in zich besluit.

De betiteling of aanduiding moet in elk geval verschillend zijn van die van elke andere vennootschap.

Is zij dezelfde of kan de gelijkenis tot vergissing aanleiding geven, dan kan elke belanghebbende haar doen

réclamer des dommages-intérêts s'il y a lieu.

Art. 114⁴. — La société de personnes à responsabilité limitée ne peut avoir pour objet l'assurance, la capitalisation ou l'épargne.

Art. 114⁵ (amendé). — La société de personnes à responsabilité limitée ne peut compter comme membres que des personnes physiques.

Le mari et la femme peuvent être associés dans une société de personnes à responsabilité limitée⁽¹⁾, sous réserve de ne pas déroger aux diverses dispositions du Code touchant les conventions entre époux et la puissance maritale.

Le nombre des associés peut être de deux seulement. Toutefois, si la société comprend des conjoints, le nombre des associés sera au minimum de trois. De plus, si tous les membres d'une société de personnes à responsabilité limitée sont incapables, à l'exception d'un seul associé ou de deux associés conjoints, la représentation de l'un des incapables au moins devra être assurée par une personne capable prise hors de la société. La désignation éventuelle d'un administrateur *ad hoc* sera demandée au juge de paix par voie de requête.

Le nombre des associés ne peut dépasser cinquante, sans toutefois que cette limite puisse faire obstacle à la transmission de la qualité d'associé aux parents en ligne directe ou au conjoint d'un associé, pour cause de mort ou de liquidation de communauté conjugale.

Art. 114⁶. — La constitution d'une

wijzigen en desnoods schadevergoeding eischen.

Art. 114¹. — De personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid mag geen verzekering, kapitalisatie noch spaarverrichtingen tot doel hebben.

Art. 114⁵ (gewijzigd). — De personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid mag enkel natuurlijke personen als leden tellen.

Man en vrouw kunnen vennoot zijn in een personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid⁽¹⁾, onder voorbehoud van naleving der verschillende bepalingen van het Wetboek betreffende de overeenkomsten tusschen echtgenooten en de macht van den echtgenoot.

Het getal vennooten mag tot twee beperkt zijn. Zoo de vennootschap evenwel echtgenooten in zich begrijpt, is dit getal ten minste drie. Bovendien, zoo al de leden van een personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid onbekwaam zijn, met uitzondering van één of van twee vennooten die echtgenooten zijn, dan moet de vertegenwoordiging van ten minste één der onbekwamen verzekerd worden door een bekwaam persoon buiten de vennootschap genomen. Desnoods wordt de aanduiding van een beheerde *ad hoc* aan den vrederechter gevraagd bij wijze van verzoek.

Het getal vennooten mag vijftig niet overschrijden, zonder evenwel dat deze grens een beletsel moge zijn voor de overdracht van de hoedanigheid van vennoot aan de bloedverwanten in de rechte lijn of aan den echtgenoot van een vennoot, wegens overlijden of vereffening van de echtelijke gemeenschap.

Art. 114⁶. — Bij de oprichting van

(1) Le projet du Sénat portait : « Société privée à responsabilité limitée ».

(1) Het ontwerp van den Senaat luidde : « Private vennootschap met beperkte aansprakelijkheid ».

société de personnes à responsabilité limitée requiert :

1° que le nombre des associés et l'objet social répondent aux prescriptions de la loi;

2° que le capital soit intégralement souscrit;

3° que le capital soit de 50,000 francs au moins;

4° que la libération du capital soit de 50,000 francs au moins;

5° que si le capital est supérieur à 50,000 francs, chacune des parts souscrites en numéraire soit libérée d'un cinquième au moins;

6° que les parts sociales ou parties de parts sociales correspondantes à des apports en nature soient en tous cas entièrement libérées.

L'accomplissement de ces conditions doit être constaté dans l'acte.

Art. 114⁷. — L'acte de société contiendra, en outre, les diverses énonciations prescrites à l'article 30, et les procurations devront en faire mention.

Art. 114⁸ (amendé). — Les formalités et conditions prescrites pour la constitution de la société (1) sont aussi requises pour toute augmentation du capital social.

Art. 114⁹ (amendé). — Nonobstant toute stipulation contraire, les comparants à l'acte constitutif sont considérés comme fondateurs.

Les fondateurs et, en cas d'augmentation de capital social, les gérants, sont tenus solidairement envers les intéressés, malgré toute stipulation contraire :

1° de tous les engagements sociaux

een personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid wordt vereischt :

1° dat het getal vennooten en het maatschappelijk doel aan de voorschriften van de wet beantwoorden;

2° dat het kapitaal in zijn geheel ingeschreven zij;

3° dat het kapitaal ten minste 50,000 frank bedrage;

4° dat ten minste 50,000 frank van het kapitaal afbetaald zij;

5° dat, zoo het kapitaal 50,000 frank overschrijdt, elk der deelbewijzen waarop in geld is ingeschreven, ten minste voor een vijfde afbetaald zij;

6° dat de maatschappelijke deelbewijzen of gedeeltelijke deelbewijzen overeenkomende met inbrengens in natura, in elk geval geheel afbetaald wezen.

De vervulling dezer voorwaarden moet uit de akte blijken.

Art. 114⁷. — De akte van vennootschap bevat bovendien de verschillende vermeldingen voorgeschreven bij artikel 30, en de volmachten moeten daarvan melding maken.

Art. 114⁸ (gewijzigd). — De formaliteiten en voorwaarden voorgeschreven voor de oprichting van vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (1) worden eveneens vereischt voor elke verhoging van het maatschappelijk kapitaal.

Art. 114⁹ (gewijzigd). — Niettegenstaande elke strijdige bepaling worden de comparanten bij de oprichtingsakte als oprichters beschouwd.

De oprichters en in geval, van verhoging van het maatschappelijk kapitaal, de zaakvoerders, zijn hoofdelijk aansprakelijk tegenover de belanghebbenden, niettegenstaande elke strijdige bepaling :

1° voor alle aangegane maatschap-

(1) Le texte voté par le Sénat portait : « de la société anonyme ».

(1) De tekst van den Senaat luidde : « van de naamloze vennootschap ».

contractés jusqu'à ce que la société, quand elle comprend des conjoints, ait trois membres au moins;

2° de toute la partie du capital qui ne serait pas valablement souscrite; ils en seront réputés de plein droit souscripteurs;

3° de toute la partie du capital ou des parts sociales qui ne serait pas effectivement libérée, tel qu'il est prévu ci-dessus;

4° de la réparation du préjudice qui est une suite immédiate soit de la nullité de la société, dérivant (1) de l'inobservation des articles 4, 114¹, 114², soit de l'absence ou de la fausseté des énonciations prescrites par les articles 114⁷ et 114⁸, soit des dommages-intérêts prévus à l'article 114³.

Ceux qui ont pris un engagement pour des tiers sont réputés personnellement obligés si le nom des mandants n'a pas été donné dans l'acte ou si le mandat produit n'est pas reconnu valable. Les fondateurs et, en cas d'augmentation de capital, les gérants, (2) sont solidairement tenus de ces engagements.

§ 2. — Des parts et de leur transmission.

Art. 114¹⁰ (amendé). — Le capital se divise en parts égales, ayant une valeur nominale qui ne peut être inférieure à 1,000 francs.

Chaque part confère un droit égal dans la répartition des bénéfices et des produits de la liquidation; il ne peut être créé en surplus de parts

(1) Le texte voté par le Sénat faisait mention, dans la première énumération, de l'article 114⁵; il a été supprimé et remplacé par une addition à la fin de l'alinea.

(2) Les mots « et en cas d'augmentation de capital, les gérants » ont été ajoutés au texte voté par le Sénat.

pelijke verbintenissen, tot wanneer de vennootschap, wanneer zij echtgenooten omvat, ten minste drie leden telt;

2° voor het geheele gedeelte van het kapitaal dat niet geldig zou onderschreven zijn; van rechtswege worden zij daarvoor als inschrijvers aangemerkt;

3° voor het geheele gedeelte van het kapitaal of van de maatschappelijke deelbewijzen dat niet werkelijk volgestort zou zijn, zooals hierboven voorzien;

4° voor de vergoeding van de schade rechtstreeks voortvloeiende (1) hetzij uit de nietigheid der vennootschap, wegens niet-naleving der artikelen 4, 114¹, 114², hetzij uit het gemis of de valscheheid der vermeldingen voorgeschreven bij de artikelen 114⁷ en 114⁸, hetzij voor vergoeding van de schade voorzien door artikel 114³.

Zij die een verbintenis voor derden hebben aangegaan worden geacht persoonlijk gebonden te zijn, indien de naam van de lastgevers niet werd aangeduid in de akte, of indien de voorgelegde lastgeving niet geldig wordt erkend. De oprichters en, in geval van kapitaalsverhoging, de zaakvoerders (2) zijn hoofdelijk voor deze verbintenissen aansprakelijk.

§ 2. — Van de deelbewijzen en hun overdracht.

Art. 114¹⁰ (gewijzigd). — Het kapitaal wordt verdeeld in gelijke deelbewijzen, met een nominale waarde die niet lager dan 1,000 frank mag zijn.

Elk deelbewijs geeft een gelijk recht bij de verdeeling der winsten en der opbrengsten van de vereffening; bovendien mogen geen winstaandeelen

(1) De door den Senaat goedgekeurde tekst maakte in de eerste opsomming melding van artikel 114⁵; dit viel weg en werd vervangen door een toevoeging aan het slot van de alinea.

(2) De woorden « en in geval van kapitaalsverhoging, de zaakvoerders » werden in den tekst van den Senaat ingevoegd.

bénéficiaires non représentatives du capital.

Les parts sont indivisibles; s'il y a plusieurs propriétaires d'une part indivisible, la société a le droit de suspendre l'exercice des droits y afférents jusqu'à ce qu'une seule personne ait été désignée comme étant à son égard propriétaire de la part. (1)

Art. 114¹¹. — Il est tenu au siège social un registre des associés, qui contient :

1° La désignation précise de chaque associé et du nombre des parts lui appartenant;

2° l'indication des versements effectués;

3° les transferts ou transmissions de parts avec leur date, datées et signées par le cédant et le cessionnaire dans le cas de cession entre vifs, par le gérant et le bénéficiaire dans le cas de transmission pour cause de mort.

Les cessions ou transmissions n'ont d'effet vis-à-vis de la société et des tiers qu'à dater de leur inscription dans le registre des sociétaires.

Tout associé ou tout tiers intéressé pourra prendre connaissance de ce registre.

Art. 114¹². — Sauf dispositions plus restrictives des statuts, les parts d'un associé ne peuvent, à peine de nullité, être cédées entre vifs ou transmises pour cause de mort qu'avec l'agrément de la moitié au moins des associés, possédant les trois quarts au moins du capital, déduction faite des droits dont la cession est proposée, et pour autant que de ce fait le nombre des associés ne dépasse pas la limite fixée ci-dessus.

worden voorzien die geen deel van het kapitaal vertegenwoordigen.

De deelbewijzen zijn onverdeelbaar; zijn er verschillende eigenaars van een onverdeelbaar deelbewijs, dan heeft de vennootschap het recht de uitoefening der daaraan gehechte rechten te schorsen tot dat een enkele persoon aangewezen zij als eigenaar van het deelbewijs ten aanzien van de vennootschap. (1)

Art. 114¹¹. — In den maatschappelijken zetel wordt een register van de vennooten gehouden, dat bevat :

1° de juiste aanduiding van elken vennoot en van het getal hem behorende deelbewijzen;

2° de vermelding van de gedane stortingen;

3° de overdrachten van deelbewijzen met hun datum, gedagteekend en ondertekend door den overdrager en den overnemer in geval van overdracht onder levenden, door den zaakvoerder en den genieter in geval van overdracht wegens overlijden.

De overdrachten gelden slechts ten aanzien van de vennootschap en van derden vanaf den datum hunner inschrijving in het register der vennooten.

Elke vennoot of elke derde belanghebbende mag kennis nemen van dit register.

Art. 114¹². — Behoudens meer beperkende bepalingen van de statuten, mogen de deelbewijzen van een vennoot, op straffe van nietigheid, niet worden afgestaan onder levenden noch overgedragen wegens overlijden dan met de toestemming van ten minste de helft der vennooten in het bezit van minstens drie vierden van het kapitaal, na aftrek van de rechten waarvan de afstand is voorgesteld en voor zooverre uit dien hoofde het getal vennooten de hooger bepaalde grens niet overschrijdt.

(1) Le mot « part » a été substitué au mot « action ».

(1) Het woord « deelbewijs » werd in de plaats gesteld van het woord « aandeel ».

Toutefois, sauf disposition contraire de statuts, cet agrément n'est pas requis lorsque les parts sont cédées ou transmises :

- 1° à un associé;
- 2° au conjoint du cédant ou du testateur;
- 3° à des descendants ou descendants en ligne directe;
- 4° à d'autres personnes agréées dans les statuts.

Art. 114¹³ (amendé). — Sauf dispositions spéciales des statuts, le refus d'agrément d'une cession entre vifs pourra donner lieu à recours du ou des intéressés devant le tribunal compétent (1) siégeant en référé, les opposants dûment assignés.

Le tribunal compétent sera celui du siège social.

Si le refus est jugé arbitraire, les associés opposants ont trois mois à dater de l'ordonnance pour trouver acheteurs aux prix et conditions fixés dans les statuts. A défaut de clause statutaire, le prix et les modalités seront, sauf accord des intéressés, fixés par le tribunal compétent, à la requête de la partie la plus diligente, l'autre partie étant régulièrement assignée; (2) en aucun cas il ne pourra être accordé de délai s'échelonnant sur plus de cinq ans à dater de la levée d'option; les parts achetées seront incessibles jusqu'à paiement entier du prix.

(1) Les mots « tribunal compétent » ont été substitués aux mots « tribunal de commerce ».

(2) Le projet voté par le Sénat était libellé comme suit :

« A défaut de clause statutaire, le prix sera calculé sur la base du bilan moyen des trois derniers exercices et, si la société ne comporte pas trois exercices, sur la base de la dernière ou des deux dernières années. Quant aux modalités, elles seront, à défaut d'accord, fixées par le tribunal de commerce à la requête de la partie la plus diligente, l'autre partie étant régulièrement assignée. »

Deze toestemming is evenwel niet vereischt, behoudens tegenovergestelde bepaling der statuten, wanneer de deelbewijzen worden overgedragen of overgemaakt :

- 1° aan een vennoot;
- 2° aan den echtgenoot van den overdrager of den erfslater;
- 3° aan voor- of nazaten in rechte lijn;
- 4° aan andere personen in de statuten toegelaten.

Art. 114¹³ (gewijzigd). — Behoudens bijzondere bepalingen der statuten, kan de weigering van toelating van een overdracht onder levenden aanleiding geven tot verhaal van den of de belanghebbenden voor de bevoegde rechtbank (1) zetelende in kortgeding, de eischers in verzet behoorlijk gedagvaard.

De bevoegde rechtbank is die van den maatschappelijken zetel.

Wordt de weigering willekeurig geoordeeld, dan hebben de vennooten in verzet drie maand te rekenen van het bevelschrift om koopers te vinden tegen de prijzen en voorwaarden bepaald als voorzien in de statuten. Bij gemis van statutaire bepaling, worden de prijs en de modaliteiten, behoudens overeenkomst der belanghebbenden, bepaald door de bevoegde rechtbank, op verzoek van de meest gereede partij, de wederpartij regelmatig gedagvaard; (2) in geen enkel geval, mag uitstel worden verleend strekkende over meer dan vijf jaar te rekenen van de

(1) De woorden « bevoegde rechtbank » kwamen in de plaats van de woorden « rechtbank van koophandel ».

(2) De door den Senaat gestemde tekst luidde als volgt :

« Bij gemis van statutaire bepaling, wordt de prijs berekend op den voet van de gemiddelde balans der laatste drie boekjaren en, indien de vennootschap geen drie boekjaren telt, op den voet van het laatste jaar of van de laatste twee jaren. Bij gemis van overeenkomst, worden de modaliteiten bepaald door de Handelsrechtbank, op verzoek van de meest gereede partij, de wederpartij regelmatig gedagvaard. »

Si le rachat n'a pas été effectué dans le délai de trois mois prévu ci-dessus, le cédant pourra exiger la dissolution de la société; mais il devra exercer ce droit dans les quarante jours qui suivront l'expiration du délai de trois mois.

Art. 114¹⁴. — Les héritiers et légitaires de parts qui ne peuvent devenir associés, soit parce qu'ils n'ont pas été agréés comme tels, soit parce que le nombre maximum des associés est atteint, ont droit à la valeur des parts transmises.

Ils peuvent en demander le rachat par lettre recommandée à la poste adressée au gérant de la société et dont copie recommandée sera aussitôt transmise par le gérant aux divers associés.

A défaut d'accord entre les parties ou de dispositions statutaires, les prix et conditions de rachat seront déterminées comme il a été dit plus haut, sans qu'il puisse être tenu compte des estimations du testament; les parts achetées seront incessibles jusqu'à paiement entier du prix.

Si le rachat n'a pas été effectué endéans les trois mois, les héritiers ou légitaires seront en droit d'exiger la dissolution anticipée de la société.

§ 3. — *De la gestion des sociétés de personnes à responsabilité limitée.*

Art. 114¹⁵. — Les sociétés de personnes à responsabilité limitée sont gérées par un ou plusieurs mandataires associés ou non associés, salariés ou gratuits.

lichting der optie; de gekochte deelbewijzen zijn niet vatbaar voor overdracht tot de volledige betaling van den prijs.

Zoo de afkoop niet is geschied binnen den voormelden termijn van drie maand, dan kan de overdrager de ontbinding van de vennootschap eischen, doch deze moet zijn recht uitoefenen binnen veertig dagen volgende op het verstrijken van den termijn van drie maand.

Art. 114¹⁴. — De erfgenamen en legatarissen van deelbewijzen welke geen vennooten kunnen worden, hetzij omdat zij niet toegelaten werden als dusdanig, hetzij omdat het maximum aantal vennooten is bereikt, hebben recht op de waarde der overgelaten deelbewijzen.

Zij mogen daarvan den afkoop vragen bij ter post aangetekend schrijven tot den zaakvoerder der vennootschap gericht en waarvan onmiddellijk door den zaakvoerder aan de verschillende vennooten bij aangetekend schrijven afschrift wordt gezonden.

Bij gemis van overeenstemming tus-schen partijen of van statutaire bepalingen, worden prijs en voorwaarden van afkoop bepaald als hooger gezegd, zonder dat rekening mag worden gehouden met de ramingen van het testament; de gekochte deelbewijzen zijn niet vatbaar voor overdracht tot de volledige betaling van den prijs.

Zoo de afkoop binnen drie maand niet is geschied, dan hebben de erfgenamen of legatarissen het recht de vervroegde ontbinding der vennootschap te eischen.

§ 3. — *Van het beheer der personen-vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid.*

Art. 114¹⁵. — De personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid worden beheerd door een of meer deelhebbende of niet deelhebbende, bezoldigde of niet bezoldigde gevollmachtigden.

Ils sont nommés par les associés pour un temps limité ou sans durée déterminée.

Sauf stipulation contraire des statuts, ou accord unanime des associés, les gérants, associés ou non, nommés par les associés dans l'acte de société sans limitation de durée sont réputés nommés pour la durée de la société; leurs pouvoirs ne sont révocables en tout ou en partie que pour motifs graves.

Art. 114¹⁶. — Dans le silence des statuts, les gérants ont tout pouvoir pour agir au nom de la société.

Toute limitation des pouvoirs des gérants par délibération des associés postérieure à la publication des statuts, est sans effet à l'égard des tiers jusqu'au cinquième jour après la publication aux annexes du *Moniteur*.

Art. 114¹⁷. — La société de personnes à responsabilité limitée ne peut contracter d'emprunt par voie d'émission d'obligations.

Art. 114¹⁸. — La responsabilité des gérants doit être appréciée suivant ce qui est prévu à l'article 62 pour la responsabilité des administrateurs de sociétés anonymes.

Art. 114¹⁹. — Le membre d'un collège de gestion qui a un intérêt opposé à celui de la société dans une opération, est tenu de se conformer à l'article 60.

S'il n'y a qu'un gérant et qu'il se trouve placé devant cette dualité d'intérêts, il en référera aux associés et l'opération ne pourra être effectuée pour le compte de la société que par un mandataire *ad hoc*.

Zij worden benoemd door de vennooten voor een beperkten of voor een niet beperkten tijdduur.

Behoudens strijdige bepalingen in de statuten, of eensgezind akkoord der vennooten, worden de deelhebbende of niet deelhebbende zaakvoerders, door de vennooten benoemd in de akte van vennootschap zonder beperking van duur, benoemd geacht voor den duur van de vennootschap; hunne bevoegdheid kan slechts geheel of gedeeltelijk worden herroepen om ernstige redenen.

Art. 114¹⁶. — Bij stilzwijgen van de statuten, zijn de zaakvoerders bevoegd om uit naam van de vennootschap te handelen.

Elke beperking van de bevoegdheden der zaakvoerders, bij beslissing van de vennooten volgende op de bekendmaking der statuten, is zonder uitwerking ten aanzien van derden, tot den vijfden dag na de bekendmaking in de bijlagen van den *Moniteur*.

Art. 114¹⁷. — De personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid mag geen leening bij wijze van obligatie-uitgifte aangaan.

Art. 114¹⁸. — De aansprakelijkheid der zaakvoerders moet worden beoordeeld naar wat voorzien wordt bij artikel 62 voor de aansprakelijkheid der beheerders van naamlooze vennootschappen.

Art. 114¹⁹. — Het lid van een zaakvoerderscollege, dat een belang heeft in een zaak in strijd met dit van de vennootschap, is gehouden artikel 60 na te leven.

Is er slechts een zaakvoerder die voor dit uiteenlopend belang is geplaatst, dan geeft hij daarvan kennis aan de vennooten en mag de zaak slechts door een lasthebber *ad hoc* voor rekening van de vennootschap worden afgesloten.

Art. 114²⁰ (amendé) (1). — La surveillance doit être confiée à un ou plusieurs commissaires, associés ou non, nommés dans l'acte de société et soumis à réélection aux époques déterminées par les statuts.

Les pouvoirs des commissaires et leur responsabilité sont déterminés par l'article 65.

Toutefois si le nombre des associés ne dépasse pas cinq, la nomination de commissaires n'est pas obligatoire et dans ce cas chaque associé a les pouvoirs d'investigation et de contrôle des commissaires.

Art. 114²¹. — Les décisions des associés sont prises en assemblée générale à la majorité des voix.

Nonobstant toute disposition contraire chaque part sociale confère une voix.

Les associés peuvent, sauf dispositions contraire des statuts, émettre leur vote par écrit ou se faire représenter par un mandataire.

Art. 114²². — L'assemblée générale des associés délibère suivant les règles prévues aux articles 70, 72, 73 et 74 sur les sociétés anonymes.

Art. 114²³. — Sont de même applicables aux sociétés de personnes à responsabilité limitée les articles 75, 76, 77 relatifs aux inventaires et bilans.

(1) L'article 114²⁰ du projet voté par le Sénat était rédigé comme suit :

« *Art. 114²⁰.* — Dans les sociétés comptant plus de dix associés, il y a lieu à nomination d'un ou plusieurs commissaires associés ou non, soumis à réélection aux époques déterminées par les statuts.

» Les commissaires ont les pouvoirs d'investigation et de contrôle et sont soumis aux responsabilités prévues pour les commissaires des sociétés anonymes par l'article 65.

» Dans les sociétés comptant moins de cinq membres, ces pouvoirs appartiennent à chaque associé. »

Art. 114²⁰ (gewijzigd) (1). — Het toezicht moet toevertrouwd worden aan een of meer al of niet deelhebbende commissarissen, genoemd in de akte van vennootschap en die, op de bij de statuten bepaalde tijdstippen, aan herkiezing onderworpen zijn.

De bevoegdheden van de commissarissen en hun verantwoordelijkheid worden door artikel 65 bepaald.

Echter, zoo het getal vennooten vijf niet overschrijdt, is de benoeming van commissarissen niet verplichtend en, in dit geval, heeft ieder vennoot de rechten van onderzoek en toezicht die de commissarissen bezitten.

Art. 114²¹. — De beslissingen der vennooten worden in de algemeene vergadering bij meerderheid van stemmen genomen.

Niettegenstaande elke strijdige bepaling verleent elk deelbewijs een stem.

Behoudens anders luidende bepaling in de statuten, mogen de vennooten hun stem schriftelijk uitbrengen of zich door een lasthebber doen vertegenwoordigen.

Art. 114²². — De algemeene vergadering der vennooten beraadslaagt volgens de regelen voorzien bij de artikelen 70, 72, 73 en 74 op de naamloze vennootschappen.

Art. 114²³. — De artikelen 75, 76, 77 op de inventarissen en balansen zijn mede van toepassing voor de personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid.

(1) Artikel 114²⁰ van het door den Senaat goedgekeurde ontwerp luidde :

« *Art. 114²⁰.* — In de vennootschappen met meer dan tien vennooten, dienen een of meer al of niet deelhebbende commissarissen te worden benoemd, die op bij de statuten bepaalde tijdstippen aan herkiezing onderworpen zijn.

» De commissarissen hebben het recht van onderzoek en toezicht en zijn onderworpen aan de verantwoordelijkheid voorzien bij artikel 65 voor de commissarissen der naamloze vennootschappen.

» In de vennootschappen met minder dan vijf leden, heeft elke vennoot deze bevoegdheid. »

De plus le bilan doit indiquer spécialement et nominativement les dettes des associés vis-à-vis de la société et celles de la société vis-à-vis des associés.

Le bilan est déposé, dans la quinzaine après son approbation, au greffe du tribunal de commerce du siège de la société où tout intéressé peut en prendre connaissance.

Art. 114²⁴ (amendé). — Dans tous les actes, factures, annonces, publications et autres pièces émanant des sociétés de personnes à responsabilité limitée, on doit trouver la dénomination sociale précédée ou suivie immédiatement de ces mots écrits lisiblement et en toutes lettres : « Société de personnes à responsabilité limitée » avec l'indication du siège social. Le capital social ne peut y être mentionné que s'il résulte du dernier bilan que l'avoir social n'y est pas inférieur.

Tout changement du siège social est publié aux annexes du *Moniteur* par les soins des gérants.

Toute personne qui interviendra pour une société de personnes à responsabilité limitée dans un acte où la prescription des alinéas précédents ne sera pas remplie pourra suivant les circonstances être déclarée personnellement responsable des engagements qui y sont pris par la société. En cas d'exagération du capital le tiers aura le droit de réclamer de cette personne, à défaut de la société, une somme suffisante pour qu'il soit dans la même situation que si le capital énoncé avait été le capital réel.

Dans tous les actes engageant la responsabilité de la société la signature

Bovendien moet de balans in het bijzonder en bij naam de schulden opgeven van de vennooten tegenover de vennootschap en de schulden van de vennootschap tegenover de vennooten.

De balans wordt, binnen vijftien dagen na haar goedkeuring, neergelegd bij de griffie van de Rechtbank van Koophandel van de zetelplaats van de vennootschap, waar elke belanghebbende daarvan inzage nemen kan.

Art. 114²⁴ (gewijzigd). — In al de akten, facturen, advertenties, bekendmakingen en andere stukken uitgaande van de personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid, moet de handelsnaam steeds onmiddellijk worden voorafgegaan of gevolgd van deze goed leesbaar en voluitgeschreven woorden : « Personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid » met de aanduiding van den maatschappelijken zetel. Het maatschappelijk kapitaal mag er slechts in vermeld worden indien uit de laatste balans blijkt dat het maatschappelijk bezit niet lager is.

Iedere verandering van maatschappelijken zetel wordt, door de zorgen der zaakvoerders, in de bijlagen van den *Moniteur* bekendgemaakt.

Ieder persoon die, voor een personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid, tusschenkomt in een akte waarbij het in de voorafgaande alinea vermelde voorschrift niet is vervuld, kan, volgens de omstandigheden, persoonlijk aansprakelijk worden gesteld voor de aldaar door de vennootschap genomen verplichting. In geval van overdrijving van kapitaal, heeft de derde het recht, van dien persoon, bij ontstentenis van de vennootschap, een voldoende som te vorderen opdat hij zich in denzelfden toestand zou bevinden alsof het opgegeven kapitaal het wezenlijk kapitaal ware geweest.

In al de akten waarbij de aansprakelijkheid der vennootschap is betrokken,

des gérants et autres agents doit être précédée ou suivie immédiatement de l'indication de la qualité en vertu de laquelle ils agissent (1).

§ 4. — *De la durée et de la dissolution.*

Art. 114²⁵. — La durée de la société de personnes à responsabilité limitée ne peut excéder trente années. S'il est stipulé une durée plus longue, elle est réduite à ce terme.

La société peut être successivement prorogée dans les formes prescrites pour les modifications aux statuts pour un nouveau terme expirant dans les trente ans de la prorogation.

Art. 114²⁶. — En cas de perte de la moitié du capital social, les gérants doivent soumettre à l'assemblée délibérant dans les formes prescrites pour les modifications aux statuts, la question de la dissolution de la société.

Si la perte atteint les trois quarts du capital, la dissolution pourra être provoquée par les associés possédant un quart des parts.

Si, par suite de perte même inférieure à la moitié du capital, l'avoir social ne représente plus qu'une valeur moindre que 40,000 francs, la société sera dissoute à la demande de tout intéressé.

ART. 3.

Les dispositions pénales suivantes de la section XII du titre IX du livre 1er du Code de Commerce sont amendées et complétées de façon à

moet de handtekening van de zaakvoerders en andere agenten onmiddellijk worden voorafgegaan of gevolgd van de hoedanigheid krachtens de welke zij optreden (1).

§ 4. — *Van den duur en de ontbinding.*

Art. 114²⁵. — De duur der personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid mag dertig jaar niet overschrijden. Wordt een langere duur bepaald, dan wordt hij tot dit tijdsverloop herleid.

De vennootschap kan achtereenvolgens worden verlengd, in den vorm voorgeschreven voor de wijzigingen aan de statuten, voor een nieuw termijn verstrikende binnen dertig jaar na de verlenging.

Art. 114²⁶. — In geval van verlies van de helft van het maatschappelijk kapitaal, moeten de zaakvoerders de quæstie van de ontbinding der vennootschap onderwerpen aan de vergadering welke beraadslaagt op de wijze als voorgeschreven voor de wijzigingen aan de statuten.

Indien het verlies de drie vierden van het kapitaal bereikt, zal de ontbinding kunnen uitgelokt worden door de vennooten die één vierde van de deelbewijzen bezitten.

Indien wegens verlies van zelfs minder dan de helft van het kapitaal, het maatschappelijk bezit nog slechts een waarde van minder dan 40,000 frank vertegenwoordigt, zal de vennootschap ontbonden worden op verzoek van elken belanghebbenden.

ART. 3.

De volgende strafbepalingen van afdeeling XII van titel IX van Boek I van het Wetboek van Koophandel worden derwijze gewijzigd en aange-

(1) Les trois derniers alinéas ont été ajoutés au texte voté par le Sénat.

(1) De laatste drie alinea's werden toegevoegd aan den door den Senaat aangenomen tekst.

être rendues applicables aux sociétés de personnes à responsabilité limitée sans préjudice de celles qui, à raison de leur libellé, s'y appliqueront de plein droit.

Art. 176.

1° après le 1° est inséré un 1^{obis} ainsi libellé : « Ceux qui, directement ou par personne interposée, ont ouvert une souscription publique à des parts sociales ou à la mise en vente des obligations d'une société de personnes à responsabilité limitée »;

2° à l'énumération du 2° sont ajoutés : « les articles 7, alinéa b, 114⁶, 114⁷, 114⁸ »;

3° à l'énumération du 3° est ajouté : « l'article 114²³ »;

Art. 180. — Sont intercalés après les mots « actionnaires », les mots : « ou aux associés d'une société de personnes à responsabilité limitée ».

Art. 186. — Sont intercalés après les mots « de sociétés en commandite par actions », les mots : « de sociétés de personnes à responsabilité limitée ».

ART. 4.

L'article 3, 1°, a), de la loi du 30 mai 1924 portant création du registre de commerce, modifié par la loi du 9 mars 1929, est complété par l'addition des mots : « des sociétés de personnes à responsabilité limitée ».

ART. 5.

Les dispositions des lois des 18 mai 1873, 26 décembre 1881, 22 mai 1886,

vuld dat zij van toepassing zijn op de personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid, onverminderd die welke, uit hoofde van hun opstel, daarop van rechtswege van toepassing zijn.

Art. 176.

1° na het 1° wordt een 1^{obis} ingevoegd luidende : « Zij die rechtstreeks of door een tusschenpersoon, een openbare inschrijving op maatschappelijke deelbewijzen of op de tekoopstelling van obligaties van een personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid geopend hebben »;

2° aan de opsomming onder 2° worden toegevoegd : « art. 7, lid b), 114⁶, 114⁷, 114⁸ »;

3° aan de opsomming onder 3° wordt toegevoegd : « art. 114²³ ».

Art. 180. — Tusschen de woorden : onder de aandeelhouders » en de woorden : « van dividenden », worden de woorden : « of onder de vennooten van een personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid » ingevoegd.

Art. 186. — Na de woorden « vennootschappen bij wijze van geldscheiting op aandeelen » worden de woorden « van personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid » ingevoegd.

ART. 4.

Artikel 3, 1°, a) der wet van 30 Mei 1924 tot instelling van het handelsregister, gewijzigd bij de wet van 9 Maart 1929, wordt aangevuld door toevoeging van de woorden « en van de personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid ».

ART. 5.

De bepalingen der wetten van 18 Mei 1873, 26 December 1881, 22 Mei 1886,

16 mai 1901, 25 mai 1913, 30 octobre 1919, 8 juillet 1924, 14 juin et 29 juillet 1926 et 23 juillet 1927, seront coordonnées par le Gouvernement avec celles de la présente loi et publiées au *Moniteur*.

ART. 6.¹ART. 6.
(Ancien article 7.) (Amendé).

Pendant un délai de deux ans, à dater de la promulgation de la présente loi, les sociétés (2) constituées antérieurement à la présente loi, pourront se transformer en sociétés de personnes à responsabilité limitée sous réserve des droits des tiers.

La décision sera valable moyennant l'adhésion des associés possédant les trois cinquièmes des parts et intérêts sociaux.

Bruxelles, le 19 juin 1935.

*Le Président de la Chambre
des Représentants,*

JULES PONCELET.

Les Secrétaires, | De Secretarissen,

H. HOUSIAUX.

François VAN BELLE.

(1) L'article 6 du projet de loi a été supprimé par la Chambre des Représentants; il était conçu comme suit :

« Art. 6. — Les sociétés de personnes à responsabilité limitée sont assimilées aux sociétés anonymes pour la perception des droits d'enregistrement de timbre, de greffe et d'hypothèque. »

« Toutefois, le registre dont la tenue est prescrite par l'article 114¹¹ des lois coordonnées sur les sociétés commerciales et les certificats de parts dans les sociétés de personnes à responsabilité limitée, sont soumis au droit de timbre de dimension. »

(2) Dans le texte voté par le Sénat figurait « sociétés commerciales »; ce dernier mot a été supprimé par la Chambre.

16 Mei 1901, 25 Mei 1913, 30 October 1919, 8 Juli 1924, 14 Juni en 29 Juli 1926 en 23 Juli 1927, zullen met de bepalingen van deze wet door de Regeering samengeordend en in den *Moniteur* bekend gemaakt worden.

ART. 6.¹ART. 6.
(Vroeger artikel 7.) (Gewijzigd).

Gedurende een termijn van twee jaar, te rekenen van de afkondiging dezer wet, kunnen de vennootschappen (2) vóór deze wet opgericht, zich omzetten in personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid behoudens de rechten van derden.

Het besluit is geldig mits instemming van de vennooten die de drie vijfden der maatschappelijke deelbewijzen en belangen bezitten.

Brussel, 19 Juni 1935.

*De Voorzitter van de Kamer der
Volksvertegenwoordigers,*

JULES PONCELET.

Les Secrétaires, | De Secretarissen,

H. HOUSIAUX.

François VAN BELLE.

(1) Artikel 6 van het wetsontwerp werd door de Kamer der Volksvertegenwoordigers weggelaten. Het luidde :

« Art. 6. — De personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid worden met de naamloze vennootschappen gelijkgesteld voor de invordering van de registratie-, zegel-, griffie- en hypothekrechten. »

Evenwel, worden het register, dat moet gehouden worden krachtens artikel 114¹¹ van de samengeordende wetten op de handelsvennotschappen, en de bewijzen van aandeel in de personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid onderworpen aan het formaatzegelrecht. »

(2) In den door den Senaat aangenomen tekst kwam « handelsvennotschappen » voor; de Kamer vervangt dit woord door « vennootschappen ».